

**Pohjoismainen työvoimapalvelumalli
ja
Elinikäisen ohjauksen strategian toimeenpano**

15.2.2022



Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet



Elinikäisen ohjauksen strategia 2020-2023

Saavutettavasti ja asiakaslähtöisesti

Strateginen tavoite

- Jokaisella on mahdollisuudet ja taidot tehdä tietoisesti suunnitelmia sekä koulutus- ja työurapäätöksiä muuttuvassa työn maailmassa.



Saavutettavasti ja asiakaslähtöisesti

Toimenpidesuosituksukset hallituskaudella 2020–2023

Parannetaan kaikenikäisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia hyödyntää tarvitsemiaan tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluja koko elämänkaaren ajan:

- lisäämällä ohjausresursseja eri sektoreilla huomioiden asiakaslähtöinen erityisryhmien tavoittaminen
- edistämällä monikanavaista ohjausta ja kannustamalla ohjauksen järjestäjiä monipuolistamaan asiointikanavia ja -tapoja
- lisäämällä palvelutarpeen ja osaamisen kartoittamista ohjauksen yhteydessä ja hyödyntämällä moniammatillista ja monialaista yhteistyötä yksilöllisen ohjaus-, koulutus- ja palvelupolun rakentamiseksi jatkumona.

Vahvistetaan kaikenikäisten urasuunnittelutaitoja koulutuksessa, työelämässä ja elämän siirtymävaiheissa

- Käynnistämällä urasuunnittelutaitojen edistämishanke

- Koordinoimalla omatoimisten urasuunnitteluvälineiden kehitystä.
- Sisällyttämällä näitä koskevia tavoitteita ja sisältöjä tarkoituksenmukaisella tavalla opetussuunnitelmien ja tutkintojen perusteisiin.

Edistetään työelämässä tapahtuvaa osaamisen tunnistamista, hankkimista ja urasuunnittelua

- parantamalla urasuunnittelu- ja ohjauspalvelujen saatavuutta ja hyödyntämistä työpaikoilla yhteistyössä julkisesti järjestettyjen ja työelämän palveluiden kanssa
- kehittämällä työssä olevien osaamisen kartoittamisen ja urasuunnittelun tapoja ja välineitä, ennakoititiedon hyödyntämistä sekä lisäämällä tietoisuutta osaamisen kehittämiseen ja urasuunnitteluun.

Vahvistetaan alueellista yhteistyötä ja verkostoja asiakaslähtöisten palvelujen luomiseksi, mm. vahvistamalla ja vakiinnuttamalla alueellisten ELO-verkostojen toimintaa.

Pohjoismaisen työvoimapalvelumallin tavoitteena on



- **Panostaa aktiiviseen työvoimapolitiikkaan**
- **Parantaa työllisyyttä noin 9 500 - 10 000 työllisellä**
 - Työnhakijan säännöllinen kohtaaminen, aktiivinen työnvälitys ja työnhaun seuranta lyhentävät työttömyysjaksoja
- **Uudistaa työttömien palveluita siten, työnhakijalle tarjotaan yksilöllistä työnhaun ja työllistymisen tukea**
- **Kohtuullistaa työttömyysturvan seuraamusjärjestelmää siten, että työnhakijoiden oikeudet ja velvollisuudet ovat tasapainossa**

Resurssit

- **TE-toimistojen ja työllisyyden edistämisen kuntakokeilujen resurssitarve on 70 miljoonaa euroa vuodessa. Tämä vastaa noin 1200 henkilötyövuotta.**
- **TE-toimistojen vuoden 2019 resursseihin verrattuna lisäys on noin 40 prosenttia. Kyse on pysyvästä resurssilisäyksestä, joka kohdennetaan henkilöasiakkaan palveluprosessin järjestämiseen.**

Lainsäädäntö



- Muutokset koskevat julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettua lakia (JTYPL), työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annettua lakia ja työttömyysturvalakia
- Lisäksi eräisiin muihin lakeihin on tehty palveluprosessia ja työnhakuvelvollisuutta koskevia muutoksia
- Muutos astuu voimaan 2.5.2022

- *Keskeiset muutokset*
- Työnhakijan palveluprosessi
- Työnvälitys ja työnhakuvelvollisuus
- Työttömyysturvaseuraamukset

Mitkä ovat olennaiset muutokset työnhakijan näkökulmasta?



- Työtön työnhakija saa aiempaa yksilöllisempää tukea työnhakuunsa
- Työnhakijan ja asiantuntijan ensimmäinen kohtaaminen tapahtuu nykyistä nopeammin. Tämän jälkeen tukea työnhakuun saa nykyistä tiiviimmin.
- Työnhakijan mahdollisuudet vaikuttaa omaan työnhakuunsa kasvavat. Jatkossa työnhakija voi päättää itse, mitä työmahdollisuuksia hän hakee ja milloin.
- Työttömyysetuuden saamiseksi työnhakijan on jatkossakin haettava työtä. Uutta on se, että työnhakijan on haettava lähtökohtaisesti neljää työmahdollisuutta kuukaudessa. Aktiivisesti työtä hakevat toimivat näin jo nykyisin.
- Jos työnhakijan edellytyksissä hakea työtä ja työllistyä on puutteita, nopeutuu hänen pääsynsä palveluihin
- Työttömyysetuuteen liittyviä seuraamuksia porrastetaan. Ensimmäisestä unohduksesta tai laiminlyönnistä tulee muistutus, joka ei vaikuta työttömyysetuuden maksamiseen. Jos työnhakija laiminlyö toistuvasti työllistymissuunnitelmansa toteuttamisen, seuraamukset kiristyvät.

Työnhakijan palveluprosessi



- **Oleennaista uudistuksessa on se, että työttömän työnhakijan alkuvaiheen palveluprosessi on aiempaa selvästi tiiviimpi**
 - Alkuhaastattelu järjestetään viiden arkipäivän kuluessa työnhaun alkamisesta kaikille työnhakijoille
 - Alkuhaastattelu järjestetään lähtökohtaisesti paikan päällä TE-toimistossa tai kokeilukunnan toimipaikassa
 - Tämän jälkeen työnhakija tavataan kahden viikon välein. Työnhakijalle järjestetään viisi täydentävää työnhakukeskustelua kolmen kuukauden aikana.
- **Vaihtoehtoisesti voidaan järjestää täydentävä työnhakukeskustelu viiden arkipäivän kuluessa kulloinkin tarkoituksenmukaisimmalla tavalla ja sen jälkeen alkuhaastattelu viipymättä**
- **Nykyisten kolmen kuukauden välein järjestettävien työnhakijan haastattelujen lisäksi työnhakijalle järjestetään puolen vuoden välein kuukauden kestävä jakso, jonka aikana järjestetään kaksi tapaamista**
- **Uusi alkuhaastattelu, jos työnhaun päättymisestä on kulunut vähintään kuusi kuukautta ja henkilö ilmoittautuu uudelleen työnhakijaksi**
- **Uudistuksessa lisätään työnhakijalle tarjottavan yksilöllisen tuen määrää niin työnhaun alussa kuin sen jatkuessa**
 - Työnhaun tuki koskee myös työnhakijoita, joilla on hyvät edellytykset työllistyä

Palvelutarpeen arviointi



- **Palvelutarpeen arvioinnissa otetaan huomioon työnhakijan (JTYPL, 11 §, uusi pykälä):**
 - 1) **Osaaminen ja ammattitaito sekä hänen tavoitteensa niiden kehittämiseksi**
 - 2) **Työnhakuun ja työllistymisen edellytyksiin vaikuttava työ- ja toimintakyky**
 - 3) **Työnhakutaidot ja muut työllistymiseen vaikuttavat seikat**
 - 4) **Työttömäksi jäämisen ja työttömyyden pitkittymisen todennäköisyys**
- **Työnhakijan palvelutarpeen arvioinnin lähtökohtana on työnhakijan koulutuksen ja työkokemuksen hankkima osaaminen ja ammattitaito (ml. myös harrastustoiminnassa kertynyt osaaminen)**
- **Työnhakijan omille toiveilla ja tavoitteilla on merkitystä; TE-asiantuntija tukee näiden tavoitteiden saavuttamista**
- **Työnhakijan osaamisen kehittämistä voidaan arvioida yhteistyössä koulutuspalveluiden tuottajien kanssa**

Osaamisen kartoittaminen osana pohjoismaista työvoimapalvelumallia

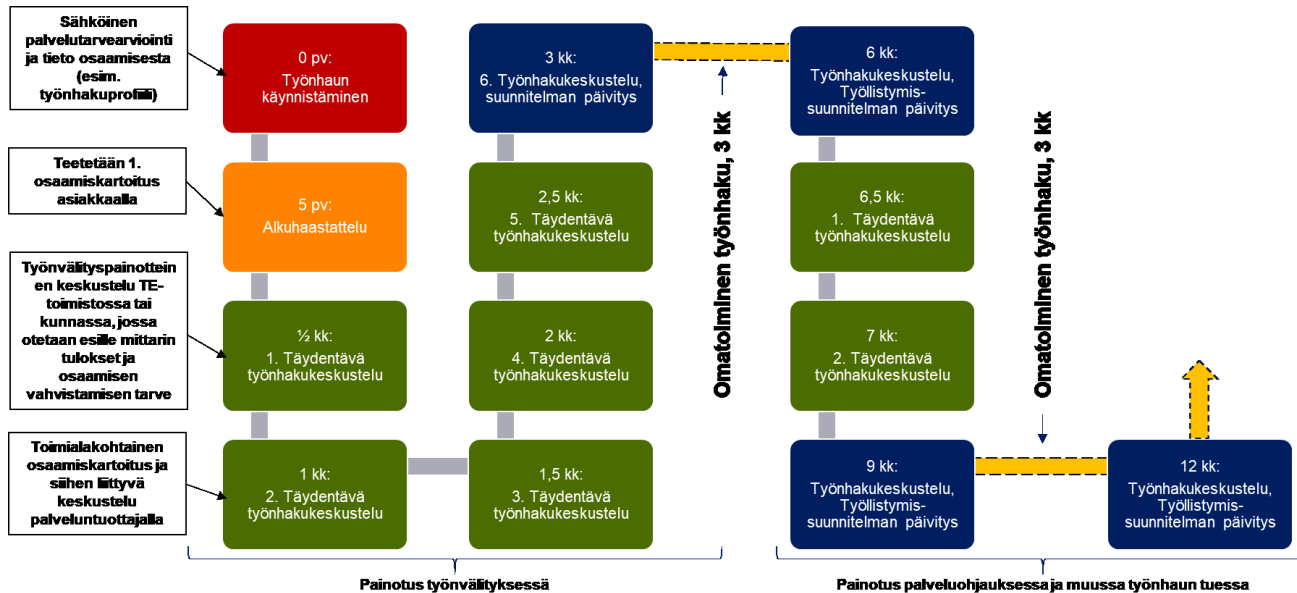


- Tärkeää tunnistaa työnhakijan osaamisen puutteet ja parhaimmat tavat osaamisen hankkimiseen
- Työhaun ja koulutukseen ohjaamisen tueksi tarvitaan osaamiskartoituksia
- Yhtenä osaamiskartoitustyökaluna toimii Työmarkkinatoriin rakennettu työnhakijaprofiili (2.5.2022 alkaen)
- Tarvitaan kuitenkin nykyistä monipuolisempia osaamisen kartoittamisen työkaluja
- Osaamiskartoitus linkittyy osaksi laajempaa osaamisen kehittämisen ja johtamisen kokonaisuutta
- Kehitystyötä tehdään osana TE-digihanketta ja uutta asiakastietojärjestelmää (TEA)
 - Työnhakijan nykyistä monipuolisempi näkemys ydinosaamisestaan ja vahvuuksistaan sekä kehittämistarpeistaan
 - Työväline (esim. yhtenäinen digitaalinen kysymyspatteristo) TE-asiiantuntijoiden haastattelujen tueksi
 - Työnhakijan itsensä luoma ja hallinnoima osaamisprofiili (mahdollisuus hyödyntää LinkedIn -profiilia)
 - Yksilön osaamista kartoittavat kansalliset palvelut tarjolla yhden alustan kautta (mahdollistaen tiedon liikkuvuuden eri järjestelmien välillä)

Osaamisen kartoittaminen palveluna



- Pohjoismaiseen malliin sisältyviä työnhakukeskusteluja on mahdollista hankkia ulkopuolelta jos ne eivät sisällä viranomaistehtäviä ja jos ne järjestetään yksilötapaamisena -> Toimialakohtainen osaamiskartoitus



Palvelulupaukset



- **Malli tarjoaa kaikille työnhakijoille yhtenäisen palveluprosessin**
- **Työnhakijaa ei jätetä yksin, säännölliset tapaamiset**
- **Ensimmäinen tapaaminen kasvokkain TE-asiantuntijan kanssa**
- **TE-asiantuntijat avainasemassa (asiakkaan kohtaaminen, kuuntelu, vuorovaikutus)**
- **Jokaisella tapaamisella tarkoituksenmukainen tavoite ja sisältö**
 - Keskiössä palvelutarpeen arviointi
 - Palvelutarpeen arvioinnin lähtökohtana on työnhakijan koulutuksen ja työkokemuksen kautta hankkima osaaminen ja ammattitaito (ml. mm. harrastustoiminnassa kertynyt osaaminen)
 - Yksilöllinen työnhaun ja työllistymisen tuki, työnvälityksen rooli korostuu
 - Osaamisen tunnistaminen (esim. osaamiskartoitukset) ja keinot osaamisen parantamiseen
 - Työllistymisen esteenä on usein vanhentunut tai puuttuva osaaminen
 - Muiden työllistymisen esteiden tunnistaminen, mm. terveydelliset syyt (työ- ja toimintakyvyn arviointi)
 - Palveluihin ohjaus nopeutuu asiakkaiden kohdalla, joiden työllistymisedellytyksissä on puutteita
- **Työnhakijan oma, aktiivinen rooli korostuu**
 - Työnhakijalla on nykyistä paremmat mahdollisuudet vaikuttaa omaan työnhakuunsa ja haettaviin työpaikkoihin

Asiakslähtöinen, ohjauksellinen työote ja Omavalmentaja –malli antavat hyvät lähtökohdat POMAn asiakslähtöiselle soveltamiselle

Toimeenpanon tuki



- Uudistuksen resurssit ovat TE-toimistojen ja työllisyyden kuntakokeilujen käytössä vuoden 2022 alusta lähtien
- Ohjeistus ja neuvonta:
 - JTYPL:n/Uuden työvoimapalvelumallin soveltamisohjeet valmiit helmikuun 2022 loppuun mennessä
 - Uudenmaan ELY-keskuksen Oikeudelliset palvelut –yksikön menettelytapaohjeet, juridinen neuvonta
 - URA-ohjeistus ja tuki
- Valmennus:
- TE-toimistojen ja kuntakokeilujen perehdytys- ja valmennusohjelmat (KEHA-keskus)
- Uuteen palvelumalliin ja TE2024 –uudistukseen liittyvät etäaluekierrokset, maaliskuu 2022
- Viestintätoimet
 - Valtakunnallinen viestintäsuunnitelama, alueelliset ja paikalliset viestintätoimet

Mallin toimeenpanon kannalta kriittisiä kysymyksiä



- **Varattujen henkilö- ja muiden resurssien (mm. toimitilat) riittävyys**
- **Palveluiden kysynnän kasvu; miten seurataan ja kyetään vastaamaan kasvuun**
- **Muiden samanaikaisten muutosten vaikutukset**
 - Työllisyyden edistämisen kuntakokeilut
 - TE-palvelut 2024 -uudistus
- **Tietojärjestelmien kehittäminen**
 - Mallin edellyttämät muutokset tehdään nykyiseen URA-asiakastietojärjestelmään
 - Uudistus asettaa vaatimuksia tietojärjestelmien kehittämiseksi, toiminnallisuuksille ja digitaalisille työvälineille
- **Henkilöstön rekrytointi**
- **Henkilöstön perehdytys lainsäädännön soveltamiskäytäntöihin**

Kiitos!



Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet